

Govor Alenke Adamič ob predstavitvi knjige

Tirana, 8.2.2024

Dober dan,

Nj. Eks. g. Peter Japelj, Veleposlanik Republike Slovenije v Republiki Albaniji,
G. Genci Likoskendaj, častni konzul Republike Slovenije v Republiki Albaniji,
Prof. Dr. Vasil S. Tole,
Gospa Alda Bardhyli,

Spoštovani gostje.

V čast mi je, da sem povabljena na ta oder ob predstavitvi knjige o mojem očetu Bojanu Adamiču.

Z menoj so hčerka Nina, vnukinja Nia La in sin Gregor z ženo Sašo.

Počutim se počaščena zaradi dveh razlogov:

Prvi je ta, da se nahajamo v državi, katero je moj oče tako zelo občudoval. V pismih, ki jih je pošiljal moji mami, smo lahko prebrali njegove opise o tem, kako prijazni so ljudje, kako bogata je kultura in kako lepa narava ga obkroža.

Izjemno so ga navdušile tudi izvirne albanske folklorne prvine, kostumi in glasba. Napisal ji je, da so plesi divji. Brez koreografije, strast in odnos plesalcev pa sta bila tako plemenita in vznemirljiva.

Potem, ko sem imela lani možnost skupaj z našim veleposlanikom obiskati mednarodni folklorni festival v Gyirocastri, sem končno razumela vse očetovo navdušenje.

Skupaj z njim sva hodila na koncerte, v kino. Užival je v vseh zvrsteh glasbe, od simfonične do punka, rocka, šansona ali folka. Poslušal je glasbo, ki so jo komponirali drugi ljudje, raziskoval njihov način obrti, njihov način izvajanja. Vendar ni nikoli nikogar kopiral, ob tem pa še vedno poskušal ujeti nove trende v izvajanju.

Bila sem navdušena, da je imel moj oče izjemno rad vse novo in drugačno, prav tako je vedno cenil znanje, izvirnost, improvizacijo in - nikoli ni želel biti oboževan zaradi svoje glasbe.

Drugič, zakaj se počutim tako posebno, da sem tukaj, je neizmerno spoštovanje očetovega dela v Albaniji s strani državljanov Albanije. Ta knjiga je, poleg mednarodnega simpozija v Tirani maja 2022, rezultat nenehnega raziskovanja in navdušenja prof. dr. Vasil Tole-ja. S pomočjo in podporo drugih okoli nas je uresničil naše skupne sanje o knjigi.

Verjetno ne veste, a pred vsemi temi raziskavami je bilo o očetovem delu in življenju v Albaniji leta 1947 znanega le malo. O tem času nikoli ni želel govoriti, zato smo, preden smo našli njegova pisma mislili, da je je bil poslan kot kazen za igranje jazza. In da je moral tukaj poučevati atletiko, da je dobil nekaj denarja. Vendar smo kasneje ugotovili, da temu ni bilo tako.

Ravno o tem govori tudi knjiga »Skladatelj Bojan Adamič v Albaniji«. Skupaj z vsemi dokumenti, ki smo jih prejeli iz arhiva v Beogradu, opisuje povsem drugačen pogled in razplet o očetovem angažmaju v vaši državi. Iskreno lahko rečem, da je naše slovensko-albansko sodelovanje odlično delovalo, kar se je pokazalo že na mednarodnem simpoziju o mojem očetu maja 2022 v Tirani.

Kako se je začelo? Februarja 2021, pred 3 leti, sem prejela prvo e-pošto od Nj.Eks. g. Petra Japlja, ki me je prosil za sodelovanje pri pripravi koncerta v Albaniji z glasbo mojega očeta z namenom krepitev kulturnih povezav med našima državama. Do koncerta ni prišlo, a od takrat so vse raziskave in zgodovinski podatki, ki so bili najdeni, končno omogočili razlago vloge mojega očeta v Albaniji leta 1947.

V veselje mi je poudariti, da sem v teh letih zgradila tesen odnos z Nj.Eks. g. Petrom Japljem, s prof. dr. Vasil Tolejem in z dr. Darja Koter, ki je prispevala poglavje o oletovem življenju, delu in pomenu za razvoj glasbe v Jugoslaviji in širše. Dr. Koter, ki je danes žal ni tukaj z nami, vas vse lepo pozdravlja. To sodelovanje, včasih tudi vsakodnevno med nami, je imelo zame in za mojo družino velik pomen.

Zaradi raziskovanja o očetu sem že nekajkrat zapored obiskala Albanijo in postala sem zelo navdušena nad državo, ljudmi in kulturo. Kot rada rečem, sedaj hodim po očetovih stopinjah v Albaniji. In vseč mi je!

V njegovi glasbi je sled Albanije, zdaj pa je sled Albanije v naši družini. Zato me še posebej veseli, da so danes tukaj z menoj člani moje družine.

To pa še ni vse . Na **RTV Slovenija pripravljajo dokumentarni film »Albanska sonatina«** (ime je dobil po glasbenem delu Sonatina, ki je tudi objavljeno v tej knjigi) o očetovem bivanju tukaj. Še en pogled na njegovo delo tukaj v letu 1947 bo torej v naslednjih mesecih predstavljen v Sloveniji in upam, da kasneje tudi v Albaniji.

Želeli bi se zahvaliti g. Valtonu Beqiriju in g. Besnik Krajku za zelo lepo glasbeno izvedbo. Tako posebno je bilo slišati očetovo glasbo tukaj, v Tirani.

Naš poklon in zahvala predvsem Nj.Eks. g. Petru Japlju, prof. dr. Vasil Tole-ju in dr. Darji Koter za vse njihovo delo, da je knjiga nastala in vsem vam, ki ste sodelovali pri pripravi knjige, njenem izidu in današnjem zelo lepem dogodku.